

INSPEKCJA
WETERYNARYJNA
**GŁÓWNY LEKARZ
WETERYNARII**

Warszawa, dnia 22 marca 2024 r.

I N S T R U K C J A

Głównego Lekarza Weterynarii

nr BP.0200.1.1.2024

dla wojewódzkich i powiatowych lekarzy weterynarii
w zakresie kontroli norm i wymogów warunkowości w 2024 roku

Opracowano w:
Głównym Inspektoracie Weterynarii
Biuro Zdrowia i Ochrony Zwierząt

1. Wstęp

Niniejsza instrukcja została wydana na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 12).

Niniejsza instrukcja została opracowana zgodnie z poniższymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego. Stosowanie tej instrukcji jako aktu prawa wewnętrznego, nie może prowadzić do naruszenia wspomnianych przepisów. Na przepisy niniejszej instrukcji nie należy powoływać się przy rozstrzygnięciu o prawach i obowiązkach podmiotów nadzorowanych, gdyż nie jest ona dla nich wiążąca.

Celem niniejszej instrukcji jest ujednoczenie postępowania Inspekcji Weterynaryjnej przy ustalaniu liczby producentów i siedzib stad, które należy objąć kontrolami norm i wymogów warunkowości.

2. Wykaz aktów prawnych

1. Ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o planie strategicznym dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023-2027 (Dz.U. z 2023 r. poz. 412 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 12).
3. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie wymogów podstawowych, do których kontroli jest właściwy powiatowy lekarz weterynarii, oraz rodzaju przeprowadzanych kontroli (Dz.U. z 2023 r. poz. 476).
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 2021 Nr 435, str. 1 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE. L 2021 Nr 435, str. 187 z późn. zm.).
6. Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. L 2002 Nr 31, str. 1 z późn. zm.): art. 14 i 15, art. 17 ust. 1 oraz art. 18, 19 i 20
7. Dyrektywa Rady 96/22/WE z dnia 29 kwietnia 1996 r. dotycząca zakazu stosowania w gospodarstwach hodowlanych niektórych związków o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i β -agonistycznym i uchylająca dyrektywy 81/602/EWG, 88/146/EWG oraz 88/299/EWG (Dz. Urz. L 1996 Nr 125, str. 3 z późn. zm.): art. 3 lit. a), b), d) i e) oraz art. 4, 5 i 7.

8. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie wykazu wymogów podstawowych z uwzględnieniem przepisów krajowych wdrażających przepisy Unii Europejskiej, w których określono te wymogi podstawowe (M.P. z 2023 r. poz. 274).
9. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2023 r. poz. 1075).

3. Wykaz skrótów

W instrukcji wykorzystywane są następujące skróty:

- 1) GLW – Główny Lekarz Weterynarii;
- 2) WLW – wojewódzki lekarz weterynarii;
- 3) PLW – powiatowy lekarz weterynarii;
- 4) GIW – Główny Inspektorat Weterynarii;
- 5) WIW – wojewódzki inspektorat weterynarii;
- 6) PIW – powiatowy inspektorat weterynarii;
- 7) ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 8) Obszar ZDR – zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt oraz zdrowotność roślin w ramach norm i wymogów warunkowości;
- 9) Obszar DBS – dobrostan zwierząt w ramach norm i wymogów warunkowości;
- 10) IRZplus – aplikacja umożliwiająca wgląd do komputerowej bazy danych utrzymywanych zwierząt lądowych prowadzona przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

4. Przeprowadzenie kontroli – zasady ogólne

1. Kontroli norm i wymogów podlegają producenci wytypowani przez PLW (ZDR i DBS), którzy ubiegają się o płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.
2. Kontrolę norm i wymogów przeprowadza PLW właściwy terytorialnie ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika/producenta.
3. Kontrola powinna być z zasady niezapowiedziana. W wyjątkowych przypadkach dopuszczalne jest uprzedzenie producenta na 48 godzin przed planowaną kontrolą.
4. Uprawnionymi do przeprowadzenia kontroli na miejscu, w ramach warunkowości, są pracownicy inspekcji weterynaryjnej posiadające pisemne, imienne upoważnienie wydane przez właściwego PLW.

5. Typowanie gospodarstw do obszaru DBS

1. PLW typuje 1% producentów będących beneficjentami płatności do kontroli warunkowości w zakresie dobrostanu zwierząt:
 - 1 % gosp./SS utrzymujących bydło = SMR 9 i SMR 11
 - 1 % gosp./SS utrzymujących świnie = SMR 10 i SMR 11
 - 1 % gosp./SS utrzymujących pozostałe = SMR 11
2. PLW typuje 1% producentów będących beneficjentami płatności do kontroli warunkowości

w zakresie dobrostanu zwierząt oraz 1% producentów będących beneficjentami płatności do kontroli warunkowości w zakresie zdrowie publiczne i zdrowie zwierząt. Z powyższej puli PLW zobowiązany jest do przeprowadzenia kontroli takiej liczby gospodarstw, aby wymogi warunkowości zostały skontrolowane w co najmniej 1% gospodarstw znajdujących się na terenie powiatu.

3. Typowanie powinno zawierać element analizy ryzyka oraz element losowy. Z ogólnej puli 1% producentów, metodą analizy ryzyka powinno zostać wytypowanych 75%-80% producentów, natomiast metodą losową 20%-25%. Proporcja ta musi zostać zachowana dla każdego SMR-u osobno. Producentów utrzymujących gatunki dodatkowe, które są typowane tylko metodą losową, należy wliczyć do procentowego odsetka wszystkich gospodarstw typowanych metodą losową w zakresie właściwego wymogu.
4. Podstawą do typowania jest lista przekazywana przez ARiMR dotycząca oceny punktowej gospodarstw utrzymujących bydło, owce, kozy i świnie wykorzystywana do typowania gospodarstw do kontroli urzędowej.
5. Typując do kontroli warunkowości na podstawie analizy ryzyka, PLW oblicza jaką liczbę stanowi 80% z liczby gospodarstw znajdujących się na terenie powiatu dla poszczególnych gatunków, a następnie z listy gospodarstw, o której mowa w ust. 2, PLW wybiera gospodarstwa, które należą do producentów pobierających płatności bezpośrednio (na podstawie danych z kolumny E ww. listy).
6. Z otrzymanej puli gospodarstw, PLW wybiera najwyżej ocenione gospodarstwa w liczbie stanowiącej 75%-80% liczby stanowiącej 1% gospodarstw z terenu powiatu.
7. Z pozostałych gospodarstw należących do producentów pobierających płatności PLW losowo wybiera liczbę gospodarstw stanowiącą 20%-25%.
8. W związku z tym, iż kontrola warunkowości dotyczy producenta, kontrolą należy objąć wszystkie siedziby stada danego producenta. Po wytypowaniu producenta do kontroli, PLW ustala, ile dany producent posiada siedzib stad, w których utrzymywane są zwierzęta gospodarskie wytypowanego gatunku i przeprowadza kontrole wszystkich siedzib stad na terenie powiatu. W przypadku stwierdzenia przez PLW w wyniku ww. weryfikacji, że producent posiada siedziby stada na terenie innych powiatów, informuje PLW właściwego dla tych siedzib stada o konieczności przeprowadzenia kontroli warunkowości dla wytypowanego gatunku zwierząt i upoważnia do przeprowadzenia kontroli. W przypadku, gdy wytypowane gospodarstwo stanowi siedzibę stada należącą do producenta mającego siedzibę na terenie innego województwa, producent nie jest typowany do kontroli warunkowości.
9. Kontroli warunkowości w obszarze DBS na obszarze każdego województwa powinno zostać poddane dodatkowo min. po 1 gospodarstwie utrzymującym drób, zwierzęta koniowate, jeleniowate oraz futerkowe, które pobiera płatności bezpośrednio. WLW wybiera powiaty, w których będzie przeprowadzona kontrola gospodarstw utrzymujących ww. zwierzęta. W celu zapewnienia reprezentatywności, PLW typuje dane gospodarstwa metodą losową. Podczas

wyboru tych gospodarstw opiera się na danych z rejestrów podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, prowadzonych w PIW oraz na dostępnych informacjach o beneficjentach płatności bezpośrednich (losowanie z puli beneficjentów).

10. RAPORT Z CZYNNOŚCI KONTROLNYCH W ZAKRESIE WARUNKOWOŚCI – jest pozyskiwany z PAIRZplus pod adresem: <https://irz.arimr.gov.pl/> oraz wypełniany zgodnie z aktualną Instrukcją wprowadzania ujednoczonego raportu/protokołu z kontroli (dostępna na stronie: <https://www.gov.pl/web/arimr/informacja-dla-pracownikow-iw>), opracowaną przez ARiMR.

6. Typowanie gospodarstw do obszaru ZDR

1. PLW typuje 1% producentów będących beneficjentami płatności do kontroli warunkowości w zakresie zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt i zdrowotność roślin. Minimalny poziom kontroli gospodarstw w zakresie ZDR stanowi 1% w skali kraju.
2. W przypadku, gdy z wyliczeń wynika, że liczba gospodarstw nie jest liczbą całkowitą, należy zaokrąglić tę liczbę do kolejnej wyższej liczby całkowitej.
3. Typowanie powinno zawierać element analizy ryzyka oraz element losowy. Z ogólnej puli 1% producentów, metodą analizy ryzyka powinno zostać wytypowanych 75%-80%, natomiast metodą losową 20%-25%. Producentów utrzymujących gatunki dodatkowe, które są typowane tylko metodą losową, należy wliczyć do procentowego odsetka wszystkich gospodarstw typowanych metodą losową w zakresie właściwego wymogu.
4. Podstawą do typowania jest lista przekazywana przez ARiMR dotycząca oceny punktowej gospodarstw utrzymujących bydło, owce, kozy i świnie wykorzystywana do typowania gospodarstw do kontroli urzędowej.
5. W pierwszej kolejności powinny zostać wytypowane gospodarstwa, w których występuje jednocześnie ryzyko określone czynnikami dla obszarów zdrowie publiczne i zdrowie zwierząt oraz dobrostan zwierząt.
6. WLW wybiera powiaty, w których będzie przeprowadzona kontrola gospodarstw utrzymujących zwierzęta akwakultury (min. 2 gospodarstwa na województwo) i kury nioski - gospodarstwa powyżej 350 szt. ptaków - (min. 1 gospodarstwo na województwo) w zakresie wymogów SMR 5 i SMR 6. W celu zapewnienia reprezentatywności, PLW typuje dane gospodarstwa metodą losową. Podczas wyboru tych gospodarstw opiera się na danych z rejestrów podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, prowadzonych w PIW oraz na dostępnych informacjach o beneficjentach płatności bezpośrednich (losowanie z puli beneficjentów).

7. Terminy przekazania list wytypowanych producentów

1. PLW przekazuje WLW w formie elektronicznej do 15 kwietnia roku kontroli wykaz gospodarstw, który zawiera w szczególności: numer identyfikacyjny producenta, datę typowania, metodę typowania, wskazanie wymogów wynikających z załącznika III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115 (SMR 5, 6, 9, 10, 11), do których dane gospodarstwo

zostało wytypowane do kontroli w obszarze DBS i ZDR, zgodnie z załącznikiem 2.

2. WLW weryfikuje wykazy otrzymane od PLW i przesyła je do GLW w terminie do 22 kwietnia roku kontroli.
3. W przypadku konieczności przeprowadzenia typowania uzupełniającego i/lub dodatkowego do obszaru ZDR lub DBS tzw. „dotypowania”, WLW i PLW postępują zgodnie ze wskazaną powyżej ścieżką.
4. W przypadku dotypowania, informacje o nowo wytypowanych gospodarstwach przekazywane są zgodnie ze wskazaną powyżej ścieżką w terminie 14 dni od daty dokonania zmiany/otrzymania informacji o zmianie.
5. PLW, na podstawie wykazu wytypowanych gospodarstw/siedzib stad do kontroli warunkowości opracowuje roczny harmonogram kontroli (z podziałem na kwartały II, III, IV), który jest przekazywany do właściwego WIW w terminie do ostatniego dnia kwietnia każdego roku kontroli. Harmonogram należy uzupełnić o gospodarstwa dotypowane w drugiej połowie roku.
6. W harmonogramie, przy każdym gospodarstwie/siedzibie stada, powinien zostać wskazany zakres kontroli (SMR 5, SMR 6, SMR 9, SMR 10, SMR 11).

8. Wypełnianie raportu z kontroli

RAPORT Z CZYNNOŚCI KONTROLNYCH W ZAKRESIE WARUNKOWOŚCI – jest pozyskiwany z PA/IRZplus pod adresem: <https://irz.arimr.gov.pl/> oraz wypełniany zgodnie z aktualną Instrukcją wprowadzania ujednoliczonego raportu/protokołu z kontroli (dostępna na stronie: <https://www.gov.pl/web/arimr/informacja-dla-pracownikow-iw>), opracowaną przez ARiMR.

9. Przepisy końcowe

1. Niniejsza instrukcja uchyla Instrukcję Głównego Lekarza Weterynarii nr GIWpr.02010 – 17/2015 z dnia 13 listopada 2015 r. *dla wojewódzkich i powiatowych lekarzy weterynarii w sprawie typowania gospodarstw i siedzib stad, które należy objąć kontrolami wymogów wzajemnej zgodności w obszarze zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt oraz dobrostanu zwierząt.*
2. Niniejsza instrukcja obowiązuje z dniem jej podpisania.

